

Bilag 3 til

2.3 ISOBAR

Erfaringer med brug af metoden i to norske virksomheder

Erfaringerne med brug af ISOBAR i to norske virksomheder præsenteres her nedenfor. Begge virksomheder deltog i udviklingen af metoden.

Slagterivirksomhed

Slagterivirksomheden har seks enheder med til sammen ca. 700 ansatte. Hver enhed er inddelt i afdelinger. Den mindste enhed har 16 ansatte og den største ca. 375.

Sikkerhedsgennemgange blev gennemført i alle seks enheder. I alt deltog 10 arbejdsgrupper. Der blev foretaget to prøvegennemgange i starten for at lære metoden og spørgsmålene i tjeklisten at kende. Arbejdsgrupperne bestod af 3-4 deltagere. Afdelingslederne fungerede som regel som ledere af grupperne. I derudover deltog sikkerhedsrepræsentanten og én eller to andre repræsentanter for afdelingen. I de mindste enheder deltog sikkerhedslederen eller lederen af enheden.

Arbejdsgrupperne diskuterede og besvarede spørgsmålene i tjeklisten på to møder fordelt på to dage efter hinanden. Grupperne afgjorde også hvilke forhold, der skulle med i opsummeringsrapporten. Lederen af gruppen udfyldte opsummeringsrapporten. Foreslåede tiltag på afdelingsniveau blev anført med den ansvarlige og tidsfristen for gennemførelsen.

For forhold som gjaldt hele enheden eller hele virksomheden (alle seks enheder) blev det relevante besluttende organ opført som ansvarlig for gennemførelsen.

Erfaringer fra gennemførelsen

Informationen i starten af arbejdet viste sig ikke at være god nok. Prøvegennemgangene led under lavt engagement, og de ansvarlige udsatte deres sikkerhedsgennemgange. Før de resterende gennemgange blev der derfor lagt større vægt på information af både berørte enheder og arbejdsgrupperne.

Et år efter afslutningen af sikkerhedsgennemgangen var omkring halvdelen af tiltagene sat i værk, mens flere endnu var på vej. En vigtig grund til at der ikke var sat flere tiltag i gang, var at de opstillede tidsfrister var for stramme.

Virksomheden var i begyndelsen afhængig af opfølgning udefra for at komme så langt, som de gjorde med brug af sikkerhedsgennemgange. Virksomheden opnåede en reduktion af forsikringspræmien pga. sit arbejdsmiljøarbejde (som sikkerhedsgennemgangen er en del af).

5 år senere

En undersøgelse fem år senere viser at virksomheden fortsat benytter ISOBAR. De følger ISOBAR-princippet om, at problemer skal løses, når de opstår, såfremt det er muligt. Tjeklisterne efterspørges på afdelingerne allerede før den planlagte tid for gennemførelsen.

Her har metoden bidraget til engagement omkring sikkerhedsgennemgangene i alle dele af virksomheden.

Aluminiumsværk

Aluminiumsværket er del af en større koncern. Den er hovedvirksomhed i et lille lokalsamfund og har ca. 1000 ansatte.

Prøvegennemgang

En prøvegennemgang foretoges i to elektrolyseafdelinger, på fem forskellige skift. Der blev oprettet fem arbejdsgrupper med fem personer i hver gruppe. Gennemgangen foretoges ikke på egen afdeling eller eget skift for at sikre uafhængighed i vurderingerne.

Lederen af hver gruppe var en afdelingsleder. I øvrigt deltog formand og sikkerhedsrepræsentant, sammen med to personer fra ledelsen, enten sikkerhedslederen, en kvalitetssikringsansvarlig eller et medlem af hovedsamarbejdsudvalget. 3-4 punkter fra tjeklisten blev plukket ud og diskuteret i arbejdsgrupperne.

Det viste sig at resultaterne af prøvegennemgangen ikke blev modtaget på en tilfredsstillende måde af de ansatte i den aktuelle afdeling (dette gjaldt begge afdelinger). Det var for lidt vilje til at erkende de problemer knyttet til egne aktiviteter, der blev afdækket. Årsagerne var: (1) for ringe deltagelse

fra den enhed, der blev gennemgået og (2) mangelfuld information om, hvad der skulle gøres og *hvorfor* sikkerhedsgennemgangen skulle gennemføres.

Før den næste sikkerhedsgennemgang blev der arrangeret møder med alle de enheder, der skulle gennemgås. Følgende information blev præsenteret:

- hvorfor arbejdet skulle gøres
- praktisk gennemførelse
- hvem der skulle deltage
- hvad resultaterne skulle bruges til
- planer for tilbagemelding om resultaterne

Dataindsamling

På baggrund af erfaringerne fra prøvegennemgangen blev det bestemt at sikkerhedsgennemgangen skulle baseres på *individuelle* interviews med personer fra forskellige personalegrupper. Sikkerhedslederen og en person fra teknisk vedligeholdelse gennemførte interviewsne.

Interviewsne blev foretaget i afdelingerne, i de ansattes eget miljø. Hver afdeling havde selv ansvar for at vælge informanter og lægge interviewsne til rette. Der blev foretaget en fuldstændig sikkerhedsgennemgang i to afdelinger. Informanterne fik spørgsmål fra hele tjeklisten.

I den ene afdeling, *mekanisk værksted*, blev tre formandsområder gennemgået. I alt blev 15 personer interviewet: afdelingslederen, formænd, sikkerhedsrepræsentanter og operatører. Der blev skrevet en opsummeringsrapport. Den blev diskuteret på et møde med de 15 informanter, hvor også værkets direktør deltog. En handlingsplan blev udarbejdet. Resultaterne blev diskuteret på et afdelingsmøde og på hvert enkelt skift. De fleste af de foreslåede tiltag blev iværksat kort tid efter.

Tidsforbrug

Lidt over en arbejdsuge gik til interviews, diskussion og skrivning af opsummeringsrapport for hver afdeling. I dertil kommer tiden for dem, der blev interviewet. Hvert interview tog 2-3 timer.

5 år senere

ISOBAR blev kun brugt et år, fordi man udviklede et eget system baseret på kvalitetssikring. ISOBAR havde imidlertid været et godt hjælpemiddel for dem i opstartsfasen, fordi virksomhedens problemområder blev identificeret.